

המכללה לחינוך
לטכנולוגיה ולאמנויות

החינוך וסביבו

שנתון המכללה מ"א
תשע"ט-2019

החינוך וסביבו

כרך מ"א, תשע"ט-2019

ISSN: 0792-223X

עורכת: ד"ר אסתי אדיבי-שושן

עורכת משנה: ד"ר ענת שביט-מילר

מערכת: פרופ' דורית פטקין; ד"ר חיים חיון

הוועדה המייעצת: פרופ' נמרוד אלוני, ד"ר רינת ארביב אלישיב,
פרופ' סמדר דוניצה-שמידט, פרופ' עמוס דרייפוס,
פרופ' חגית הלפרין, ד"ר יהודית וינברגר, פרופ' שי פרוגל

המייסד והעורך הראשון: מרדכי סגל ז"ל

עריכה מדעית ולשונית: ד"ר טובה שני, עפרה פרי

תקצירים באנגלית: ד"ר טובה שני, טליה שיפמן

עימוד: אירית נחום

עיצוב העטיפה: יהודית בר נתן

הדפסה: דפוס חן

הוצאת מכללת סמינר הקיבוצים, 2019

נדפס בישראל

תוכן העניינים

5	המשתתפים בגיליון
	הגות מחקר ומעשה בחינוך
9	חינוך שוויוני ורב־תרבותי ברוח הזמן: קו"ד מזרח"י בחינוך ובהכשרת מורים ניסים אבישר
33	"יד", "ראש" ו"לב" – חוויה סטודנטיאליט אחרת באמצעות למידת קיימות בנפאל אדיב גל
75	פעילות גופנית יזומה ובלתי יזומה בקרב מורות לחינוך גופני ומורות למקצועות אחרים גילי יוסף ובתאל לרדורגונדא
103	ישיבה על הכס אינה הופכת אותך למלך – נשירה והתמדה בניהול בית ספר קובי גוטרמן
131	למידה פורמאלית, לא פורמאלית ומזדמנת של מורים וסיכוייהם להתקדם לתפקידי מנהיגות ביניים בבתי הספר רות זוזובסקי וסמדר דוניצה־שמידט
	ספרות וביקורת
159	"בין גנים מלאי אור ומראות אימים" – על האוקסימורון הפואטי בשירתה של יונה וולך נעמה לב ארי
179	בין פסיכואנליזה וקולנוע: הלא־מודע והשפה הקולנועית אורית דודאי
199	דיסטופיות בספרות העברית העכשווית: מקטטורופות לאומיות לאסונות סביבתיים נטע בר יוסף־פז
223	"נדמה לי כאילו קירות הבית התפתלו מכאב" – על הבית בשירה העברית בת־זמננו יובל פז

חברה ותרבות

- 257 "השכנות שלום" נוסח אמריקה (הספרדית): המקרה של המלחמה
הצ'יצ'ימקית
איתן גינזברג
- 283 "נעזרנו, קיבלנו השראה, השתכפלנו": כתיבה משותפת בספרות ובאקדמיה
לילך נישטט־בורנשטיין

מסה

- 303 בשבח היציאה לחופשה
גיא פינקו

אתי החיים משחק הרבה – דויד גרוסמן בעקבות הספר

- 311 מתחת לאפם של ההיסטוריונים
דפנה יצחקי
- 315 למה אנו מצפים כשאנו מפקידים את הסיפור שלנו בידיו של אדם אחר?
חנוך בן־פזי
- 323 אם אין תמונות, יהיו מילים
תמר קטקו
- 329 מנונו לנינה – טרנסג'נדר ספרותי
שי פרוגל

שירה ויצירה

- 335 **עודד מנדה־לוי**
- 339 **זמירה פורן**
- 343 **רוני סומק**
- iii **תקצירים באנגלית**

המשתתפים בגיליון

ד"ר ניסים אבישר, ראש היחידה לקידום הוראה, מרצה בתחומי פסיכולוגיה ורב־תרבותיות, מכללת סמינר הקיבוצים
nissim.avissar@smkb.ac.il

פרופ' חנוך בן־פזי, ראש המחלקה למחשבת ישראל, אוניברסיטת בר־אילן ומכללת סמינר הקיבוצים
benpazi.hanoach@gmail.com

ד"ר נטע בר יוסף־פז, ספרות ואנגלית. מכללת סמינר הקיבוצים
netta.baryosef@gmail.com

ד"ר קובי גוטרמן, הפקולטה לחינוך, התוכנית להכשרת מנהלים לבתי ספר, מכללת סמינר הקיבוצים
Koby.gutterman@smkb.ac.il

ד"ר איתן גינזברג, היסטוריה לטינו־אמריקנית. מכון סברדלין להיסטוריה ותרבות של אמריקה הלטינית באוניברסיטת תל־אביב; המכללה האקדמית אחווה; המכללה האקדמית ספיר
gineitan@tauex.tau.ac.il

ד"ר אדיב גל, החוג למדעים, מכללת סמינר הקיבוצים
adiv.gal@smkb.ac.il

ד"ר אורית דודאי, טיפול באמצעות אמנויות, מכללת סמינר הקיבוצים
orit.dudai@gmail.com

פרופ' סמדר דוניצה־שמידט, הוראת אנגלית וחינוך לשוני, דיקנית הפקולטה למדעי הרוח והחברה, מכללת סמינר הקיבוצים
Smadar.Donitsa@smkb.ac.il

פרופ' רות זוזובסקי, הרשות למחקר והערכה, מכללת סמינר הקיבוצים
Ruth.Zuzovsky@smkb.ac.il

ד"ר גילי יוסף, פיזיולוגיה של המאמץ, ראש המחלקה לחינוך גופני ותנועה, מכללת סמינר הקיבוצים
gili.joseph@smkb.ac.il

ד"ר דפנה יצחקי, הוראת אנגלית, מכללת סמינר הקיבוצים; התוכנית לחינוך רב־לשוני, בית הספר לחינוך אוניברסיטת תל אביב
dafna.yitzhaki@gmail.com

ד"ר נעמה לב ארי, ספרות ופסיכואנליזה, ראש בית הספר לטיפול באמצעות אמנויות, מכללת סמינר הקיבוצים
naama.levari@smkb.ac.il

בת אל לרדוגונדא, תואר שני בחינוך לפעילות גופנית ובריאות, מכללת סמינר
הקיבוצים
gondabatel@gmail.com

ד"ר עודד מנדהלוי, ספרות, מכללת סמינר הקיבוצים
oded63@gmail.com

ד"ר לילך ניישטט-בורנשטיין, ספרות, מכללת סמינר הקיבוצים, וחוקרת-אורחת
בחוץ לספרות השוואתית, אוניברסיטת הרווארד (2019-2020)
Lilach.naishtat@smkb.ac.il

רוני סומק, בית הספר לממשל וחברה, המכללה האקדמית תל-אביב-יפו
someck@netvision.net.il

ד"ר זמירה פורן-ציון, ספרות אמנויות ופדגוגיה, מכללת סמינר הקיבוצים
zmira.poran@gmail.com

ד"ר יובל פז, ספרות, מכללת סמינר הקיבוצים
Yuvalpaz10@gmail.com

ד"ר גיא פינקו, פילוסופיה, מכללת סמינר הקיבוצים ומכללת לוינסקי
p_guy@013net.net

פרופ' שי פרוגל, פילוסופיה וספרות, מכללת סמינר הקיבוצים ואוניברסיטת תל אביב
shai.frogel@smkb.ac.il

ד"ר תמר קטקו, ראש המחלקה להוראת מדעי הרוח בבית הספר העל-יסודי במכללת
סמינר הקיבוצים
tamar.ketko@smkb.ac.il